

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ .....

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

[Απόφαση Συνέλευσης, συνεδρίαση ..... / ...-...-....]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1

Διάρθρωση και όργανα του Τμήματος

1. Το Τμήμα ..... της Σχολής ..... του Πανεπιστημίου Πειραιώς, οργανώνει πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου το οποίο αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης, διέπεται από επιστημονική συνοχή και πληρεί τις προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών. Το πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου, αφορά στην οργάνωση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων (..... ECTS) και ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στο επίπεδο έξι (6) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος εγκρίνεται η ίδρυση, τροποποίηση ή μετονομασία του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) έχει πιστοποιηθεί και πιστοποιείται ανά πέντε (5) έτη, από την ΕΘ.Α.Α.Ε. σύμφωνα με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΘ.Α.Α.Ε. και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015), για το επίπεδο σπουδών 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

2. Τα όργανα του Τμήματος είναι η Συνέλευση, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος.

Η **Συνέλευση** Τμήματος αποτελείται από: α) τον Πρόεδρο του Τμήματος, β) τον Αντιπρόεδρο του Τμήματος, γ) τους Διευθυντές των Τομέων, εφόσον υφίστανται Τομείς στο Τμήμα, δ) όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, αν ο συνολικός αριθμός που υπηρετεί σε αυτό δεν υπερβαίνει τον αριθμό σαράντα (40), ε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κατηγορία των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, εφόσον υπηρετεί μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας και στ) εκπροσώπους των φοιτητών που αντιστοιχούν σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περ. α) έως δ), με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών, εφόσον το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και για τους τρεις κύκλους. (Οι εκπρόσωποι των φοιτητών ψηφίζουν μόνο για τα θέματα που σχετίζονται με την οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών και εν γένει φοιτητικά θέματα.)

3. Η **Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:**

α) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος,

- β) εισηγείται προς την Κοσμητεία το αναπτυξιακό σχέδιο του Τμήματος,
- γ) συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος και τον υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο του Ιδρύματος,
- δ) καταρτίζει το μητρώο γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος,
- ε) καταρτίζει το μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων για την εκλογή και εξέλιξη των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.),
- στ) παρέχει γνώμη για την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή επιστημονικού πεδίου ή κατάργηση Τομέων του Τμήματος,
- ζ) συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος και κατατάσσει σε φθίνουσα σειρά προτεραιότητας τα προς προκήρυξη γνωστικά αντικείμενα,
- η) συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) σύμφωνα με τις ανάγκες του Τμήματος,
- θ) εισηγείται τη μεταβολή γνωστικού αντικείμενου μέλους Δ.Ε.Π., μετά από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα στον οποίο εντάσσεται,
- ι) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση πανεπιστημιακών εργαστηρίων, που εγκαθίστανται στο Τμήμα ή σε Τομείς του Τμήματος,
- ια) αναθέτει το διδακτικό έργο στα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος και το πρόσθετο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό για τα προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,
- ιβ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τα μέλη των επιτροπών προγραμμάτων σπουδών της παρ. 8 του άρθρου 74 και ορίζει υπεύθυνο ανά πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου, αν το Τμήμα οργανώνει περισσότερα από ένα προγράμματα σπουδών,
- ιγ) εισηγείται την ίδρυση, τροποποίηση ή κατάργηση προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου του Τμήματος, καθώς και των ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών,
- ιδ) καταρτίζει τον οδηγό κάθε προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου και τους εσωτερικούς κανονισμούς προγραμμάτων σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου, και τους υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,
- ιε) εγκρίνει τον κατάλογο των συγγραμμάτων που διανέμονται για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών,
- ιστ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τον ορισμό Διευθυντή Τομέα, πανεπιστημιακού εργαστηρίου, πανεπιστημιακής κλινικής και μουσείου, όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες,
- ιζ) απονέμει τους τίτλους σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα,
- ιη) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την απονομή του τίτλου Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή και Επίτιμου Διδάκτορα,
- ιθ) εγκρίνει την ένταξη μέλους Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και τη χορήγηση επιστημονικής άδειας, αδειών άνευ αποδοχών και παράλληλης απασχόλησης σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής,
- κ) παρέχει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. από και προς άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

κα) εισηγείται προς την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων που λειτουργούν σε αυτό και των προγραμμάτων σπουδών του,

κβ) εισηγείται προς την Κοσμητεία σχετικά με τις ανάγκες του Τμήματος σε πρόσθετο διδακτικό προσωπικό,

κγ) προσκαλεί και επιλέγει τους Επισκέπτες Καθηγητές,

κδ) προκηρύσσει τις θέσεις εντεταλμένων διδασκόντων και συγκροτεί επιτροπές για την αξιολόγησή τους,

κε) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου και σε υποψήφιους διδάκτορες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

κστ) χορηγεί υποτροφίες αριστείας και ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος,

κζ) αναζητά πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεις, δωρεές, οικονομικές ενισχύσεις και χορηγίες για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει δραστηριοτήτων του Τμήματος και για την αναβάθμιση των υποδομών του,

κη) εισηγείται προς την Κοσμητεία ως προς τις ανάγκες του Τμήματος και για την ομαλή και εύρυθμη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων του, καθώς και για την εκτέλεση έργων και μελετών συντήρησης ή αναβάθμισης των υποδομών και του εξοπλισμού που έχουν διατεθεί προς το Τμήμα,

κθ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της,

λ) παρέχει άδεια για την άσκηση διδακτικού, ερευνητικού, εργαστηριακού ή κλινικού και εν γένει επιστημονικού έργου από μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος, μετά από αίτημά του και γνώμη του Τομέα ή του Τμήματος, όπου πρόκειται να διεξαχθεί το έργο,

λα) αποφασίζει για την κατανομή του προσωπικού που υπηρετεί στο Τμήμα ή στους Τομείς του Τμήματος,

λβ) εγκρίνει τη μετακίνηση μέλους του προσωπικού από έναν Τομέα σε άλλον του ίδιου Τμήματος, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου και γνώμη των Τομέων,

λγ) ασκεί κάθε αρμοδιότητα που αφορά σε θέματα των μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, αν δεν ανατίθεται η αρμοδιότητα ειδικώς σε άλλο όργανο του Α.Ε.Ι. δυνάμει ειδικής διάταξης και

λδ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται, με απόφασή της, να μεταβιβάζει στον Πρόεδρο του Τμήματος αρμοδιότητές της, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες των περ. ιζ), κα), κβ), κε), κζ) και κη).

4. Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος Τμήματος εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης, της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, για θητεία τριών (3) ετών.

5. Αρμοδιότητες Προέδρου και Αντιπροέδρου Τμήματος

5.1. Ο **Πρόεδρος** έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προϊστάται του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του,
- β) συμμετέχει στη Σύγκλητο και την Κοσμητεία εκπροσωπώντας το Τμήμα και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος θέματα που σχετίζονται με τις ανάγκες και τη λειτουργία του,
- γ) συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, προεδρεύει των εργασιών της, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει εισηγητή των θεμάτων της Συνέλευσης αν δεν εισηγείται ο ίδιος τα θέματα και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της,
- δ) συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών του και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του,
- ε) ενημερώνει τη Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αποφάσεις της Συγκλήτου και της Κοσμητείας που αφορούν στο Τμήμα, καθώς και την εν γένει λειτουργία του ιδρύματος,
- στ) παρακολουθεί την εκπαιδευτική λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχονται από το Τμήμα, αν δεν έχει οριστεί υπεύθυνος του προγράμματος σπουδών,
- ζ) εκδίδει πράξεις ένταξης μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, μετά από απόφαση της Συνέλευσης,
- η) χορηγεί τις άδειες του άρθρου 157 στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, καθώς και τις άδειες της παρ. 6 του άρθρου 162 που αφορούν στο προσωπικό των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Πρόεδρος, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,
- θ) εγκρίνει τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π., αν η μετακίνηση διενεργείται για τις ανάγκες του Τμήματος,
- ι) διαβιβάζει τις γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης του Τμήματος προς τα αρμόδια όργανα του ιδρύματος,
- ια) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος,
- ιβ) επιμελείται την τήρηση των μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος,
- ιγ) συντάσσει και εγκρίνει τον ετήσιο απολογισμό δράσεων του Τμήματος, τον οποίον υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος και τον διαβιβάζει στην Κοσμητεία, τη Σύγκλητο και το Συμβούλιο Διοίκησης του δρύματος,
- ιδ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος.

5.2. Ο **Αντιπρόεδρος** εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου, αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά. Τα αρχαιότερα κατά σειρά μέλη της Συνέλευσης Τμήματος εκτελούν τα καθήκοντα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου αντίστοιχα, αν απουσιάζουν ή κωλύονται προσωρινά αμφότεροι.

Άρθρο 2

Επιτροπές Τμήματος

Η λειτουργία του Τμήματος υποστηρίζεται από Επιτροπές που επικουρούν τα όργανα διοίκησης του Τμήματος, αναλαμβάνοντας την ευθύνη και την εκτέλεση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του Τμήματος. Η λειτουργία των Επιτροπών αυτών είτε προβλέπεται από

νομικές διατάξεις, είτε από κανονισμούς που έχει θεσπίσει η Συνέλευση του Τμήματος. Επιπλέον των παρακάτω Επιτροπών, η Συνέλευση και ο Πρόεδρος του Τμήματος μπορούν να ορίζουν Επιτροπές ή μέλη του Τμήματος για διάφορα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Τμήματος.

2.1. Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α)

Ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ο ρόλος της ΟΜ.Ε.Α. είναι επιτελικός, συντονιστικός αλλά και εκτελεστικός: σχεδιάζει, προγραμματίζει και συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης και έχει την ευθύνη της σύνταξης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης. Η ΟΜ.Ε.Α. είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στην οικεία Ακαδημαϊκή Μονάδα: παρακολουθεί τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων (Απογραφικά Δελτία και Ερωτηματολόγιο Μαθήματος/Διδάσκοντος για τους Φοιτητές), συγκεντρώνει τα απαραίτητα για την αξιολόγηση στοιχεία, μεριμνά για την καταχώρηση στατιστικών στοιχείων αξιολόγησης του Τμήματος στο πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π, παρακολουθεί την εξέλιξη των δεικτών αξιολόγησης του Τμήματος, ενημερώνει τα όργανα και τα μέλη του Τμήματος για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Στο έργο της η ΟΜ.Ε.Α. επικουρείται από όλα τα μέλη του Τμήματος: επιδιώκει τη συμμετοχή όλων, αλλά και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις τους. Η ΟΜ.Ε.Α υλοποιεί το έργο της σύμφωνα με τις αρχές και κατευθύνσεις της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) του Ιδρύματος και της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) και συνεργάζεται στενά με την ΜΟ.ΔΙ.Π.

2.2. Υπεύθυνος πρακτικής άσκησης – Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Για την διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης φοιτητών, η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει Υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης, Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης και Επόπτης Πρακτικής Άσκησης. Οι αρμοδιότητές τους καθορίζονται από τον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος και τους σχετικούς κανονισμούς του ιδρύματος. Σε περίπτωση χρηματοδότησης της Πρακτικής Άσκησης από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους, οι αρμοδιότητες προσαρμόζονται κατάλληλα ώστε να συμφωνούν με τους όρους του φορέα χρηματοδότησης.

[\[αναφέρετε ότι ισχύει στο Τμήμα σας\]](#)

2.3. Επιτροπή Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων Φοιτητών

Η Επιτροπή δέχεται παράπονα και ενστάσεις προπτυχιακών φοιτητών, τα οποία άπτονται των παρεχόμενων από το Τμήμα εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών. Θέματα που αφορούν στο αμιγώς ακαδημαϊκό έργο των διδασκόντων δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής. Η Επιτροπή ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η σύνθεση και οι αρμοδιότητές της προσδιορίζονται από Κανονισμό Λειτουργίας του Μηχανισμού Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων φοιτητών που θεσπίζεται με απόφαση της Συνέλευσης. [\[αναφέρετε ότι ισχύει στο Τμήμα σας\]](#)

2.4. Σύμβουλοι Σπουδών

Κάθε χρόνο η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει καθήκοντα Συμβούλων Σπουδών σε ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π.. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ορίζονται εκ περιτροπής με ετήσια θητεία, η οποία αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους και μπορεί να ανανεώνεται με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερόμενου.

Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν, πληροφορούν και συμβουλεύουν τους φοιτητές σε όλα τα θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, συμβουλεύουν και υποστηρίζουν τους πρωτοετείς φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβαση από την δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και καταβάλλουν ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα σε φοιτητές που αντιμετωπίζουν οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσκολίες στην επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν τη Συνέλευση του Τμήματος για το έργο και την δραστηριότητά τους

Η διαδικασία ορισμού και τα καθήκοντα των ακαδημαϊκών συμβούλων εξειδικεύονται με σχετικό κανονισμό λειτουργίας Θεσμού Ακαδημαϊκού Συμβούλου, τον οποίο θεσπίζει η Συνέλευση του Τμήματος. [\[αναφέρετε ότι ισχύει στο Τμήμα σας\]](#)

2.5. Συμβουλευτική Επιτροπή [\[εφόσον υφίσταται στο Τμήμα σας\]](#)

Ο κύριος ρόλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι η παροχή εξειδικευμένων προτάσεων για τη βελτίωση του προγράμματος σπουδών και γενικά την ανάπτυξη του Τμήματος, σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις και εμπειρίες από την οικονομία και τις επιχειρήσεις, προς όφελος των φοιτητών του Τμήματος αλλά και της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Άρθρο 3

Κανονισμοί Τμήματος

Επιπλέον του παρόντος κανονισμού λειτουργίας του Τμήματος, η Συνέλευση του Τμήματος θεσπίζει τους ακόλουθους κανονισμούς:

- Κανονισμός σπουδών, [\(ο οποίος αποτελείται κατ' ελάχιστον από τα Κεφάλαια Β και Γ του παρόντος κανονισμού\).](#)
- Κανονισμοί Μεταπτυχιακών Σπουδών (ανά ΠΜΣ)
- Κανονισμός διδακτορικών σπουδών.
- Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης.
- Κανονισμός Κινητικότητας.
- Κανονισμός Εκπόνησης πτυχιακής εργασίας [\[ή /και εργασιών\].](#)
- Κανονισμός Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων φοιτητών.
- Κανονισμός Λειτουργίας Θεσμού Ακαδημαϊκού Συμβούλου.
- Κανονισμοί θεσμοθετημένων πανεπιστημιακών εργαστηρίων (ανά εργαστήριο).
- Κανονισμός μεταδιδακτορικής έρευνας.

Σε όσες περιπτώσεις απαιτείται από νομικές διατάξεις ή κανονισμούς του ιδρύματος, οι προαναφερόμενοι κανονισμοί εγκρίνονται και από τα εκάστοτε αρμόδια όργανα του ιδρύματος.

Άρθρο 4

Γραμματεία του Τμήματος

Η Γραμματεία στελεχώνεται από Διοικητικό Προσωπικό και αποστολή της είναι η υποστήριξη της διοικητικής λειτουργίας του Τμήματος. Στα πλαίσια της αποστολής της η Γραμματεία μεριμνά για τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας του Τμήματος, την τήρηση του πρωτοκόλλου και των αρχείων του Τμήματος, την τήρηση των πρακτικών των συλλογικών οργάνων του Τμήματος, την εκτέλεση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων, την παροχή νομικής υποστήριξης στα όργανα διοίκησης του Τμήματος, τη διεκπεραίωση των πάσης φύσεως προμηθειών του Τμήματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ιδρύματος, την κατάρτιση και τήρηση των μητρώων και των ατομικών φακέλων των φοιτητών, την παρακολούθηση της φοίτησης (καταχωρήσεις, ανακοινώσεις βαθμολογίας, κ.ά.), τη χορήγηση βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και τίτλων σπουδών στους φοιτητές. Μεριμνά επίσης για τις ορκωμοσίες, τα φοιτητικά δάνεια, τις υποτροφίες, την έκδοση φοιτητικών ταυτοτήτων και γενικά για τη γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος. Η Γραμματεία

οφείλει να δέχεται τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες κοινού τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα, [αναφέρετε συγκεκριμένα], σύμφωνα με την κείμενη πανεπιστημιακή νομοθεσία και τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Οι γενικές ανακοινώσεις που αφορούν τους φοιτητές του Τμήματος βρίσκονται αναρτημένες σε ειδικά πλαίσια των θυρίδων της Γραμματείας, καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<https://.....>).

Άρθρο 5

Εργαστήρια Τμήματος

Στο Τμήμα ..... ιδρύθηκαν και λειτουργούν .....(...) πανεπιστημιακά εργαστήρια:

1. Εργαστήριο .....
2. Εργαστήριο .....
3. ....

Τα εργαστήρια αυτά εξυπηρετούν τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες του Τμήματος. Η ίδρυση και λειτουργία των πανεπιστημιακών εργαστηρίων συνοδεύεται από αντίστοιχους κανονισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Άρθρο 6

Εισαγωγή προπτυχιακών φοιτητών

1. Η **εισαγωγή** των φοιτητών στο Τμήμα ..... γίνεται ως επί το πλείστον μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων. Επιπροσθέτως υπάρχουν ειδικές κατηγορίες εισακτέων (όπως αλλοδαποί, ομογενείς, αθλητές κ.ά.) που αφορούν σε μικρό αριθμό εισακτέων, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία. Η εισαγωγή των φοιτητών των ειδικών κατηγοριών γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις.
2. Η **εγγραφή** των ανωτέρω φοιτητών γίνεται, κατόπιν της αποστολή των ονομάτων των επιτυχόντων από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. στο Τμήμα, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Πανεπιστημίου Πειραιώς μέσω της οποίας γίνεται η υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών για την ταυτοπροσωπία των φοιτητών. Η εγγραφή φοιτητών που ανήκουν σε κάποιες συγκεκριμένες ειδικές κατηγορίες εισακτέων πραγματοποιείται με την προσκόμιση των δικαιολογητικών στη Γραμματεία του Τμήματος και έγκριση της εγγραφής τους από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η εγγραφή των ειδικών κατηγοριών εισακτέων γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. Επιπλέον των ανωτέρω περιπτώσεων εισαγωγής, στο Τμήμα εγγράφονται φοιτητές με τη διαδικασία των μετεγγραφών και των κατατακτηρίων εξετάσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 7

Μετεγγραφές

Η διαδικασία των μετεγγραφών αφορά φοιτητές εγγεγραμμένους στα ΑΕΙ. Πραγματοποιείται ετησίως μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ). Οι όροι και οι προϋποθέσεις για μετεγγραφή ορίζονται λεπτομερώς από το ΥΠΑΙΘΑ .

Άρθρο 8

Εισαγωγή με κατατακτήριες εξετάσεις

1. Η εισαγωγή στο Τμήμα ..... μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από κατάταξη πτυχιούχων άλλων τμημάτων/σχολών με βάση κατατακτήριες εξετάσεις που διενεργούνται από το Τμήμα. Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατ' έτος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος και τη σχετική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
2. Οι υποψήφιοι των κατατακτηρίων εξετάσεων εξετάζονται με θέματα ανάπτυξης σε τρία (3) μαθήματα, που αντιστοιχούν σε μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους. Με την απόδοση της βαθμολογίας στα συγκεκριμένα μαθήματα γίνεται και η καταχώριση των πιστωτικών μονάδων του μαθήματος.
3. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών είναι: 1 έως 15 Νοεμβρίου κάθε έτος. Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20

Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Το πρόγραμμα εξετάσεων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την έναρξη εξέτασης του πρώτου μαθήματος

4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι κατατασσόμενοι μπορούν να απαλλαγούν από την εξέταση μαθημάτων ή ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος ..... , τα οποία έχουν διδαχθεί πλήρως στη Σχολή ή στο Τμήμα προέλευσής τους. [Μπορείτε να αναφέρετε τις ειδικές αποφάσεις του Τμήματος σχετικά με τις κατατακτήριες εξετάσεις και τους κατατασσόμενους π.χ. το εξάμηνο που κατατάσσονται]
5. [ΠΡΟΣΟΧΗ μόνο εφόσον υφίσταται τέτοια αντιστοιχία για κατάταξη αποφοίτων ΙΕΚ στο Τμήμα] Οι απόφοιτοι των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που κατέχουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και έχουν συναφή ειδικότητα, μπορούν να εισαχθούν στο Τμήμα ..... με κατατακτήριες εξετάσεις, κατά τον ίδιο χρόνο και τόπο με τις κατατακτήριες εξετάσεις των πτυχιούχων άλλων Τμημάτων/Σχολών. Ο ανώτατος αριθμός αποφοίτων ΙΕΚ που μπορούν να καταταχθούν και η συνάφεια των ειδικοτήτων, ορίζονται με εισήγηση της Συνέλευσης και απόφαση της Συγκλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 9

Γενικά για τη Δομή του Προγράμματος

1. Το πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου, αφορά στην οργάνωση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων (..... ECTS) και ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στο επίπεδο έξι (6) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος εγκρίνεται η ίδρυση, τροποποίηση ή μετονομασία του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών.
2. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) έχει πιστοποιηθεί και πιστοποιείται ανά πέντε (5) έτη, από την ΕΘ.Α.Α.Ε. σύμφωνα με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΘ.Α.Α.Ε. και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015), για το επίπεδο σπουδών 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF) και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ).
3. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται σε κάθε μάθημα σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για την επίτευξη των εκάστοτε επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, ανάλογα με το αντικείμενο κάθε προγραμματισμένης εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αρμόδιο όργανο για την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε κάθε αυτοτελές εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο και δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Η διάρθρωση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε 60 πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) και κάθε εξάμηνο σε 30 πιστωτικές μονάδες ECTS.
4. Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών περιγράφεται αναλυτικά στον Οδηγό Σπουδών ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
5. Για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών με άλλες χώρες κάθε Τμήμα μπορεί να αποφασίζει να προσφέρει ορισμένα μαθήματα στην αγγλική γλώσσα ή σε άλλη επίσημη γλώσσα της Ε.Ε. Σε αυτή την περίπτωση οι εξετάσεις θα διεξάγονται στη γλώσσα που διεξάγεται το μάθημα.
6. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών, των επιλεγόμενων μαθημάτων και των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων ως προς τον συνολικό αριθμό μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου.
7. Το πρόγραμμα σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος.
8. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει **πρακτική άσκηση** στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η πρακτική άσκηση αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με την αγορά εργασίας, στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στη σύνδεση των σπουδών με την επαγγελματική απασχόληση στην ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκούμενων καθώς επίσης στην απασχολησιμότητα και στην επαγγελματική δικτύωση τους. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται από τους φοιτητές κατά τους όρους που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Η πρακτική άσκηση διεξάγεται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων ή μη προγραμμάτων σε επιχειρήσεις και γενικότερα οργανισμούς ιδιωτικούς ή δημοσίους σχετικούς με το αντικείμενο σπουδών των φοιτητών του Τμήματος. Η χρηματοδότηση

του προγράμματος της πρακτικής άσκησης μπορεί να γίνεται αν απαιτείται, εκτός από το Ίδρυμα και από ιδιωτικούς ή άλλους φορείς.

9. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει επίσης **Πτυχιακή Εργασία**, η οποία μπορεί να ξεκινά στο 7ο ή στο 8ο εξάμηνο. Η Πτυχιακή Εργασία εκπονείται από τους τελειόφοιτους φοιτητές, υπό την εποπτεία μέλους ΔΕΠ ..... ή /και ..... του Τμήματος στον οποίο ανατίθεται αυτόνομο διδακτικό έργο. [Μπορείτε να παραθέσετε λεπτομέρειες για την πτυχιακή εργασία π.χ. ενίσχυση της σύνδεσης μάθησης – έρευνας. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ανάθεση και εκπόνηση Πτυχιακών Εργασιών Το Τμήμα μπορεί να θέτει κατώτατο και ανώτατο όριο αριθμού πτυχιακών εργασιών που μπορεί να αναλάβει κάθε επιβλέπων ώστε να διασφαλίζεται αφενός μεν η αποτελεσματική επίβλεψη, αφετέρου δε η ισόρροπη κατά το δυνατόν κατανομή του εκπαιδευτικού έργου σε περισσότερα μέλη.]

Άρθρο 10

Οδηγός Σπουδών – Δημόσια Πληροφόρηση

Κάθε χρόνο καταρτίζεται από την Συνέλευση του Τμήματος ο ετήσιος Οδηγός Σπουδών, ο οποίος γνωστοποιείται στους φοιτητές από την Γραμματεία του Τμήματος με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει έγκυρες, αξιόπιστες και επικαιροποιημένες πληροφορίες για : τη διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών, τους τίτλους και την περιγραφή των μαθημάτων, τις επιμέρους εκπαιδευτικές ενότητες/μαθήματα, τις ώρες διδασκαλίας, τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) για κάθε εκπαιδευτική/μαθησιακή δραστηριότητα, τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθημάτων. Επίσης περιλαμβάνονται μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απονομή του τίτλου σπουδών. Στόχος αυτής της προσέγγισης είναι η εξασφάλιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας του παρεχόμενου Προγράμματος και η άρτια πληροφόρηση όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Άρθρο 11

Εγγραφή - Δηλώσεις

1. Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση εγγραφής στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Επίσης, υποχρεούνται να δηλώνουν τα μαθήματα που θέλουν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν στην αρχή κάθε εξαμήνου. Η δήλωση μαθημάτων στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου, επέχει θέση εγγραφής στο ακαδημαϊκό έτος.
2. Οι φοιτητές υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος ηλεκτρονική δήλωση με τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο (δήλωση μαθημάτων), στην αρχή κάθε εξαμήνου και μέσα σε προθεσμία που ορίζεται στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις δύο (2) εβδομάδες. Η δήλωση μαθημάτων ισχύει με τους περιορισμούς που ισχύουν για τα προαπαιτούμενα και για τα εξαρτώμενα μαθήματα. Οι φοιτητές που δεν έχουν υποβάλει ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις. Σε περίπτωση που ο φοιτητής εξεταστεί εκ παραδρομής, τότε ο βαθμός δεν υπολογίζεται.
3. Ο αριθμός των μαθημάτων που επιλέγουν οι φοιτητές ορίζεται στο πρόγραμμα σπουδών.
4. Σε περίπτωση που ένα μάθημα επιλογής δε διδασχθεί λόγω μικρού αριθμού φοιτητών που το επέλεξαν, σύμφωνα με την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δίνεται στους

προαναφερθέντες φοιτητές η δυνατότητα υποβολής νέας δήλωσης εγγραφής σε άλλο μάθημα επιλογής, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας. Δεν υπάρχει ανώτατο όριο φοιτητών στα μαθήματα επιλογής.

5. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αντικατάσταση κάποιου μαθήματος επιλογής με μη προβιβάσιμο βαθμό με άλλο μάθημα επιλογής [αναφέρετε τις ρυθμίσεις του Τμήματος].

Άρθρο 12

Χρονική διάρκεια φοίτησης - Μερική φοίτηση – Διακοπή φοίτησης

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου λογίζεται ότι αφορά στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.
2. Η διάρκεια του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος ..... είναι οκτώ (8) εξάμηνα κατανομημένα σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στο πρόγραμμα σπουδών είναι ο χρόνος των οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.
3. Ενεργοί φοιτητές νοούνται οι φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα εξάμηνα, δηλαδή δώδεκα (12) εξάμηνα ή έξι (6) έτη.
4. Οι φοιτητές/τριες δύναται να ζητήσουν την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας για σοβαρούς λόγους υγείας. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Ιδρύματος καθορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά για την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης.
5. Οι φοιτητές/τριες που :
  - α) αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,
  - β) έχουν αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και
  - γ) είναι αθλητές παράλληλα με τις σπουδές τους,έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές αυτοί δεν δύνανται να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος ορίζονται περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.
6. Οι φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, δύνανται, μετά από αίτησή τους, που συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που αιτιολογούν τη διακοπή της φοίτησης, προς τη Γραμματεία του Τμήματος, να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Η αίτηση κατατίθεται πριν την έναρξη του εξαμήνου, για το οποίο ζητείται η έναρξη της διακοπής. Ο φοιτητής κατά τα τέσσερα έτη του προγράμματος σπουδών του, δύναται να ζητήσει διακοπή φοίτησης, για ζυγό αριθμό εξαμήνων, λόγω της αλληλουχίας των μαθημάτων, ενώ μετά την πάροδο των τεσσάρων ετών φοίτησής του, δύναται να ζητήσει διακοπή φοίτησης για μονό ή ζυγό αριθμό εξαμήνων. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης καθώς και όλα τα, συνδεδεμένα με αυτήν, δικαιώματα. Κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης, δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία, συνεπώς ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων. Ο χρόνος αναστολής της φοίτησης δεν υπολογίζεται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης

Άρθρο 13

Οργάνωση Διδασκαλίας – Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

1. Το εκπαιδευτικό/διδασκτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Οι προπτυχιακές σπουδές διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και σύμφωνα με το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών που καταρτίζει η Συνέλευση του Τμήματος και αποτυπώνεται στον Οδηγό Σπουδών.
2. Το εκπαιδευτικό έργο αποτυπώνεται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο το οποίο εγκρίνεται με απόφαση Συγκλήτου. Τα μαθήματα διακόπτονται: α) από παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και τις 7 Ιανουαρίου και β) από την Κυριακή των Βαΐων έως και την Κυριακή του Θωμά. Το Πανεπιστήμιο αργεί επίσης κατά τις ακόλουθες ημερομηνίες και ημέρες αργιών: α) Εθνική Εορτή της 28ης Οκτωβρίου, β) Επέτειο του Πολυτεχνείου (17 Νοεμβρίου), γ) του Αγίου Σπυρίδωνα, Πολιούχου του Πειραιά (12 Δεκεμβρίου), δ) Εορτή των Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου), ε) Εθνική Εορτή της 25ης Μαρτίου, στ) την ημέρα της Καθαράς Δευτέρας, ζ) 1η Μαΐου και η) την ημέρα του Αγίου Πνεύματος.
3. Με απόφαση της Συγκλήτου δύναται να παρατείνεται η διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου, αν οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες δεν διεξήχθησαν για λόγους ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και το εγκεκριμένο ωρολόγιο πρόγραμμα.
4. Σε έκτακτες περιπτώσεις ακραίων φαινομένων δύναται η διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος με απόφαση του αρμοδίου οργάνου.
5. Η εκπαιδευτική διαδικασία διεξάγεται δια ζώσης. Δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) παροχής διδασκτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, που διεξάγεται με τη συμμετοχή Καθηγητών από ιδρύματα της αλλοδαπής ή Συνεργαζόμενων Καθηγητών, β) οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδασκτικού έργου ανά μάθημα, γ) σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ιδρύματος για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του.
6. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας με μεθόδους σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η μονάδα του ιδρύματος που αναλαμβάνει την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων όσων συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Άρθρο 14

Ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας και εξετάσεων

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Σπουδών σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος και εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Το ωρολόγιο πρόγραμμα

ισχύει για ένα διδακτικό εξάμηνο και καταρτίζεται (συντάσσεται ή αναθεωρείται) τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Αφού οριστικοποιηθεί, γνωστοποιείται από τη Διεύθυνση Σπουδών στη Γραμματεία του Τμήματος. Με επιμέλεια της Γραμματείας του Τμήματος γνωστοποιείται στους διδάσκοντες και στους φοιτητές τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων.

2. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τα μαθήματα, τις αίθουσες διδασκαλίας και την εβδομαδιαία κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδος.
3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων (παραδόσεων, φροντιστηρίων, εργαστηρίων, σπουδαστηρίων, σεμιναρίων κλπ.) από τους φοιτητές είναι κατά κανόνα προαιρετική. [\[Μπορείτε να αναφέρετε αν είναι υποχρεωτική ή/και όποια άλλη ρύθμιση\]](#)
4. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή στο e-class.
5. Στο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών διδασκαλίας για τα υποχρεωτικά μαθήματα του ίδιου εξαμήνου και στο ωρολόγιο πρόγραμμα εξετάσεων αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών εξέτασης μόνο για τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου.
6. Το Τμήμα μεριμνά για την διευκόλυνση της προσέλευσης φοιτητών και διδασκόντων με ειδικές ανάγκες.

Άρθρο 15

Εξετάσεις – Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων

1. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων σε επαναληπτική εξέταση που διενεργείται το μήνα Σεπτέμβριο, πριν από την έναρξη του νέου χειμερινού εξαμήνου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια των εξετάσεων είναι η συμπλήρωση δεκατριών (13) εβδομάδων διδασκαλίας.
2. Οι φοιτητές που περάτωσαν την κανονική φοίτηση, η οποία ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν, ανεξάρτητα εάν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο.
3. Το ωρολόγιο πρόγραμμα των εξετάσεων των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Σπουδών, με κοινή χρήση των διαθέσιμων χώρων, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος και εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων.
4. Κάθε εξεταστική περίοδος διαρκεί 4-5 εβδομάδες. Η έναρξη και λήξη των εξεταστικών περιόδων περιλαμβάνονται στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο.
5. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα, δυσλεξία μετά από αίτησή τους, συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά, στη Γραμματεία του Τμήματος.
6. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, δύναται να ζητήσει, με αίτησή του προς τον Πρόεδρο του Τμήματος, να αξιολογηθεί από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από διδακτικό προσωπικό του ίδιου ή άλλου Τμήματος

του ιδρύματος με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με αυτό του προς εξέταση μαθήματος, στην οποία δεν δύναται να συμμετέχει ο διδάσκων του μαθήματος. Η αξιολόγηση από την τριμελή επιτροπή της παρούσας πραγματοποιείται οποτεδήποτε εντός του ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτησή του και επανεξετάζεται στο συγκεκριμένο μάθημα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει την ύλη που έχει ανακοινωθεί στους φοιτητές από την αρχή και κατά την διάρκεια του εξαμήνου σε συνδυασμό και με τις πιθανές διευκρινίσεις ή τροποποιήσεις που επιφέρει ο διδάσκων.
8. Η αξιολόγηση των φοιτητών δύναται να πραγματοποιείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις, συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης ή άλλες μεθόδους αξιολόγησης (επιλέγεται ότι ισχύει στο Τμήμα) που συνάδουν με το είδος κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Όταν οι εξετάσεις διεξάγονται προφορικά, η ακριβής χρονική κατανομή της διεξαγωγής τους μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το πρόγραμμα εξετάσεων είναι αρμοδιότητα του διδάσκοντος.
9. Στο Τμήμα δύναται να συστήνεται Επιτροπή Εξετάσεων από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που επιλέγονται για μια διετία από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η θητεία της επιτροπής μπορεί να ανανεώνεται για άλλη μια διετία. Έργο της Επιτροπής Εξετάσεων είναι η ρύθμιση όλων των θεμάτων που έχουν σχέση με την καλή οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων (επιτηρητές, αίθουσες, σειρές θεμάτων, ανωμαλίες κατά τις εξετάσεις λόγω κακού προγραμματισμού, αντιγραφές και παρόμοια).
10. Η συνήθης διάρκεια των εξετάσεων είναι δίωρη. Η διάρκεια των εξετάσεων μπορεί να ορισθεί από τον εξεταστή και σε λιγότερο χρόνο όχι πάντως μικρότερο της μιας ώρας, αυτό δε, θα πρέπει να έχει ανακοινωθεί με το πρόγραμμα εξετάσεων. Οι εξετάσεις περατώνονται στο τέλος τριών ωρών κατά το μέγιστο.
11. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος ρυθμίζονται:
  - α) οι μέθοδοι αξιολόγησης μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που προσφέρονται στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών και οι ειδικότεροι όροι σχετικά με τη διενέργεια εξετάσεων και τους τρόπους εξασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων,
  - β) οι εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης,
  - γ) οι εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και
  - δ) τα μέτρα πρόνοιας για την αξιολόγηση φοιτητών που αποδεδειγμένα είναι ασθενείς ή αναρρώνουν από βαριά ασθένεια κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου.

Κανόνες διεξαγωγής εξετάσεων:

- α) Ο εξεταστής, εφόσον το επιθυμεί, δύναται να ετοιμάζει για κάθε εξέταση δύο σειρές θεμάτων οι οποίες διανέμονται εναλλάξ στους εξεταζόμενους φοιτητές.
- β) Ο επιτηρητής δύναται, πριν από τη διανομή των θεμάτων, να αλλάξει θέσεις στους εξεταζόμενους. Αλλαγή θέσεως στον εξεταζόμενο επιτρέπεται επίσης όταν ο επιτηρητής θεωρήσει αυτό σκόπιμο. Σε μεγάλο αριθμό εξεταζόμενων υπάρχουν πάντοτε δύο ή και περισσότεροι επιτηρητές.

- γ) Ο επιτηρητής ή ο εξεταστής ελέγχει τις ταυτότητες και υπογράφει τις κόλλες των εξεταζόμενων κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Ο έλεγχος ταυτοτήτων είναι υποχρεωτικός και για αυτό οι φοιτητές πρέπει να φέρουν την φοιτητική τους ταυτότητα ή άλλο πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει η ταυτοπροσωπία. Φοιτητής που δεν φέρει ταυτότητα δεν επιτρέπεται να εξεταστεί ή, αν παραδώσει γραπτό, αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη.
- δ) Επιπλέον, ο φοιτητής πρέπει να έχει μαζί του στυλό, σβηστικό υλικό και calculator, εφόσον απαιτείται και το επιτρέπει ο εξεταστής, του οποίου απαγορεύεται ο δανεισμός. Απαγορεύονται τα κινητά τηλέφωνα, η χρήση τους και τα παρελκόμενά τους, στην αίθουσα των εξετάσεων. Απαγορεύεται επίσης οι εξεταζόμενοι να φέρουν γυαλιά ηλίου και καπέλα. Η ανάγκη να φέρουν τέτοια αποδεικνύεται μόνο με βεβαίωση κρατικού Νοσοκομείου. Αν οι φοιτητές φέρουν τέτοια αντικείμενα ή βιβλία ή σημειώσεις τα αφήνουν με τακτική σειρά στην έδρα και τα παραλαμβάνουν όταν αποχωρούν. Το Πανεπιστήμιο δε φέρει ευθύνη για την απώλειά τους.
- ε) Η συμπλήρωση του ονόματος και των λοιπών στοιχείων γίνεται με την παραλαβή της κόλλας έστω και αν ο φοιτητής προτίθεται να την παραδώσει λευκή.
- στ) Βεβαίωση ότι ο φοιτητής προσήλθε στις εξετάσεις δίνεται εφόσον ο επιτηρητής διαπιστώσει με βεβαιότητα την ταυτότητα του εξετασθέντος.
- ζ) Αν ο φοιτητής ζητήσει να απουσιάσει από την αίθουσα εξέτασης, ο επιτηρητής αναγράφει στην κόλλα την ώρα εξόδου του εξεταζόμενου και την ώρα επανεισόδου του. Τα θέματα των εξετάσεων δίνονται στους φοιτητές και παραλαμβάνονται μαζί με τα γραπτά.
- η) Η εποπτεία ή επιτήρηση των εξετάσεων διενεργείται από μέλη Δ.Ε.Π., από προσωπικό που προσλαμβάνεται σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980, από Επιστημονικούς ή Εργαστηριακούς Συνεργάτες, από μέλη ΕΔΠ, Ε.Ε.Δ.Ι.Π., Ε.Τ.Ε.Π., από μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές, και μεταδιδακτορικούς συνεργάτες
- θ) Οι επόπτες οφείλουν να αποβάλουν από την αίθουσα τον φοιτητή που παραβιάζει τις παραπάνω απαγορεύσεις. Το γραπτό του φοιτητή που αποβάλλεται, μηδενίζεται. Ο επιτηρητής φροντίζει για την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και αναφέρει άμεσα στον υπεύθυνο του μαθήματος τυχόν άρνηση συμμόρφωσης φοιτητή προς τις οδηγίες. Σε περίπτωση άρνησης του φοιτητή να συμμορφωθεί, ο υπεύθυνος του μαθήματος μηδενίζει το γραπτό του. Ο υπεύθυνος του μαθήματος έχει την ευθύνη για την ομαλή και σύμφωνα με τη νομοθεσία και τον κανονισμό, διεξαγωγή της εξεταστικής διαδικασίας.
- ι) Οι επιτηρητές είναι υπεύθυνοι για την αποτροπή αντιγραφής από τους εξεταζόμενους και λογοδοτούν στη διοίκηση του Τμήματος.
- ια) Τα θέματα ανακοινώνονται από τον υπεύθυνο για τη διενέργεια των εξετάσεων μέλος Δ.Ε.Π. και σε έκτακτες περιπτώσεις από εκπρόσωπο ή αντικαταστάτη αυτού, το οποίο είναι και το μόνο υπεύθυνο να δίνει δημοσίως διευκρινίσεις σε τυχόν προβλήματα ή απορίες. Οι εξετάσεις διενεργούνται χωρίς τη βοήθεια βιβλίων ή σημειώσεων, εκτός αν το επιτρέπει ρητώς ο διδάσκων, λόγω του είδους των θεμάτων, έπειτα από σχετική έγγραφη ανακοίνωσή του σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη διεξαγωγή των εξετάσεων.
- ιβ) Αν προκύψουν άλλα προβλήματα που δεν αναφέρονται στον παρόντα Κανονισμό, ούτε προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία (π.χ. διακοπές ρεύματος, αιφνίδια ασθένεια εξεταζόμενου κ.λπ.) αποφασίζει ο υπεύθυνος εξετάσεων του μαθήματος.

Άρθρο 16

Βαθμολογία

1. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.
2. Η βαθμολογία του φοιτητή διαμορφώνεται με βάση την επίδοσή του στις εξετάσεις. Είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη και επιδόσεις σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, σε εργασίες ή ασκήσεις.
3. Η επίδοση στα μαθήματα αξιολογείται με βαθμούς που δίνονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα, εκπαιδευτική δραστηριότητα ή διπλωματική εργασία βαθμολογείται αυτοτελώς σε ακέραιες ή και μισές μονάδες [αναφέρετε τη βαθμολογική κλίμακα του Τμήματος εάν διαφοροποιείται] . Η βαθμολογική κλίμακα στη συνολική επίδοση του φοιτητή ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι του.
4. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρίζονται από τον διδάσκοντα στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα το αργότερο σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής της εξέτασης του μαθήματος. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αναρτώνται στο Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα των Γραμματειών. Υπεύθυνος για την τήρηση των παραπάνω είναι ο/η Γραμματέας του Τμήματος.
5. Ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί σε μαθήματα, για τα οποία δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, στην περίοδο του Σεπτεμβρίου ή σε επόμενη εξεταστική περίοδο. Επανεξέταση στην ίδια εξεταστική περίοδο αποκλείεται. Αν πρόκειται για μαθήματα επιλογής, **έχει ή δεν έχει δικαίωμα [αναφερατε ότι ισχυει στο ΠΠΣ] να τα αντικαταστήσει με άλλα μαθήματα επιλογής, και να το/τα δηλώσει.**
6. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον ίδιο τον διδάσκοντα επίδειξη του γραπτού του και αιτιολόγηση της βαθμολόγησής του, εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Διόρθωση βαθμού μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από την Γραμματεία επιτρέπεται μόνον, λόγω δικαιολογημένης παραδρομής ή αθροιστικού σφάλματος.
7. Ο φοιτητής που έλαβε προβιβάσιμο βαθμό σε ορισμένο μάθημα δε δικαιούται να ζητήσει την εκ νέου συμμετοχή του στις εξετάσεις του εν λόγω μαθήματος με σκοπό να προσπαθήσει να επιτύχει υψηλότερη βαθμολογία (αναβαθμολόγηση). Οι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν την αναβαθμολόγηση, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που έχει θέσει η Συνέλευση του Τμήματος. **[Μπορείτε να αναφέρετε τη συγκεκριμένη ρύθμιση που ισχύει στο Τμήμα σας]** Εξετάζονται δε στις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους και το Σεπτέμβριο από κοινού μετά των λοιπών εξεταζόμενων στην ίδια περίοδο.
8. Ο βαθμός που επιτυγχάνεται μετά την αναβαθμολόγηση, εφόσον είναι προβιβάσιμος, είναι οριστικός και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται δεύτερο αίτημα αναβαθμολόγησης. Κατά την διαδικασία της αναβαθμολόγησης, το μάθημα βαθμολογείται ως εάν εξεταζόταν για πρώτη φορά, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη ο βαθμός της πρώτης εξέτασης. Αν ο φοιτητής δεν επιτύχει στην εξέταση του μαθήματος, του οποίου ζητεί αναβαθμολόγηση, τότε θεωρείται αποτυχών. Έχει μεν το δικαίωμα να συμμετάσχει και πάλι στις εξετάσεις μέχρι να επιτύχει, σε καμία όμως περίπτωση δεν αναβιώνει το ως άνω οριστικώς αποσβεσθέν δικαίωμά του για αναβαθμολόγηση. **[αναφέρετε τη συγκεκριμένη ρύθμιση που ισχύει στο Τμήμα σας]**
9. Σε περίπτωση τεκμηριωμένης υπόνοιας αντιγραφής, λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φαλκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, δεν ανακοινώνεται βαθμολογία και,

ανεξαρτήτως της τυχόν επιβολής πειθαρχικών ποινών, ο φοιτητής παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση.

10. Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του διδάσκοντος για δώδεκα (12) μήνες. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Η καταστροφή τους είναι καλύτερα να γίνεται σε συσκευές καταστροφής εγγράφων του Ιδρύματος και τα προϊόντα της καταστροφής να ανακυκλώνονται.

Άρθρο 17

Συγγράμματα

1. Όλοι οι προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος δικαιούνται να επιλέγουν και να προμηθεύονται δωρεάν αριθμό διδακτικών συγγραμμάτων ίσο με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και σε κάθε περίπτωση ένα (1) σύγγραμμα ανά μάθημα.
2. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις, ύστερα από την κατ' έτος έγκρισή τους από τη Συνέλευση του Τμήματος, Το διδακτικό σύγγραμμα ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτει ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών.
3. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ. Ο συγκεκριμένος κατάλογος συντάσσεται ετησίως ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

Άρθρο 18

Βιβλιοθήκη

Στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς λειτουργεί ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη, σε επίπεδο διεύθυνσης ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα, με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης» (ΒΙ.ΚΕ.Π.). Προκειμένου να γίνουν μέλη της ΒΙ.ΚΕ.Π., οι προπτυχιακοί φοιτητές χρειάζεται να εγγραφούν στη Βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τις εκάστοτε διαδικασίες και να δηλώσουν ότι αποδέχονται τον κανονισμό λειτουργίας και την νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για την τήρηση των προσωπικών στοιχείων του μέλους. Η εγγραφή καταχωρίζεται στο αυτοματοποιημένο σύστημα της ΒΙ.ΚΕ.Π. και εκδίδεται η κάρτα-μέλους που φέρει μοναδικό αριθμό (barcode). Η λύση της ιδιότητας του μέλους στη ΒΙ.ΚΕ.Π. τελείται με την αποφοίτηση. Οι χρήστες υποχρεούνται να επιστρέψουν υλικό ή εξοπλισμό που έχουν δανειστεί. Η ΒΙ.ΚΕ.Π. λειτουργεί καθημερινά από Δευτέρα έως και Παρασκευή κατά τις ώρες 08.00-20.00 την επίσημη εκπαιδευτική περίοδο. Τον υπόλοιπο χρόνο το ωράριο λειτουργίας καθορίζεται από τις εποπτικές αρχές της Βιβλιοθήκης. (Πληροφορίες για τους όρους δανεισμού θα βρείτε στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου <https://www.lib.unipi.gr/iguana/www.main.cls?surl=library>).

Άρθρο 19

Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών

1. Οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Συνεργάζονται με το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό για τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές τους ανάγκες, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εντύπως ή ηλεκτρονικά από τους διδάσκοντες στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Μπορούν επίσης να απευθύνονται στον Κοσμήτορα και τον Πρόεδρο του Τμήματος για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους.
2. Δικαιούνται επίσης να υποβάλλουν αιτήσεις στη Γραμματεία του Τμήματος. Η απάντηση στις αιτήσεις αυτές δίνεται σε εύλογο χρόνο, γραπτώς ή προφορικώς, από τους αρμοδίους υπαλλήλους του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία οφείλει να δέχεται να δέχονται τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες κοινού τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα, προκειμένου να παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες, να δέχονται αιτήσεις κ.λπ., σύμφωνα με την κείμενη πανεπιστημιακή νομοθεσία και τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται και ηλεκτρονικά.
3. Οι φοιτητές συμμετέχουν, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων του Τμήματος, συμβάλλοντας στην οργάνωση και λειτουργία των διοικητικών και εκπαιδευτικών διαδικασιών του τελευταίου, καθώς επίσης της οικείας Σχολής και του Πανεπιστημίου γενικότερα. Η διάθεση ελεύθερων αιθουσών για φοιτητικές εκδηλώσεις γίνεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και σε περίπτωση που δεν υπάρχει διαθέσιμη ελεύθερη αίθουσα με έγκαιρη ειδοποίηση του διδάσκοντος στη συγκεκριμένη αίθουσα. Οι αίθουσες που διατίθενται πρέπει να παραδίδονται μετά τη χρησιμοποίησή τους, έτσι ώστε να μπορούν να συνεχιστούν απρόσκοπτα οι άλλες λειτουργίες του Τμήματος ή του Ιδρύματος.
4. Οι φοιτητές επιδεικνύουν τη φοιτητική ταυτότητα, όποτε προσέρχονται στη Γραμματεία ή στις εξετάσεις. Πριν από την ορκωμοσία τους παραδίδουν στη Γραμματεία του Τμήματος τη φοιτητική ταυτότητα. Κατά την ανακήρυξη τους γίνεται έλεγχος για τη διακοπή της σίτισης ή/ και στέγασης και της επιστροφής βιβλίων που έχουν δανειστεί.
5. Οι φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις, τις βιβλιοθήκες, τα αναγνωστήρια και τον λοιπό εξοπλισμό του Τμήματος, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Τμήματος.

Άρθρο 20

Υποτροφίες - Βραβεία αριστείας

Το Τμήμα με απόφαση της Συνέλευσης, δύναται να απονέμει διακρίσεις και βραβεία σε φοιτητές, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση, εφόσον υπάρχει σχετική χρηματοδότηση. [\[Μπορείτε να αναφέρετε αν έχετε σχετικές αποφάσεις\]](#). Το ίδρυμα επίσης δύναται να απονέμει διακρίσεις και βραβεία σε φοιτητές, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση, εφόσον υπάρχει σχετική χρηματοδότηση. Οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

2. Ανταποδοτικές υποτροφίες

Το ίδρυμα, εφόσον υπάρχει σχετική χρηματοδότηση, δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου

κύκλου, καθώς και προς μεταδιδασκτορικούς ερευνητές, για την παροχή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του ιδρύματος. Το κόστος των υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων/προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτούνται από εθνικούς, ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία χορήγησης, το ανώτατο ύψος των ανταποδοτικών υποτροφιών, οι υποχρεώσεις των φοιτητών και οι λεπτομέρειες σχετικά με τη χορήγησή τους.

Άρθρο 21

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα – Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου

Οι φοιτητές μπορούν να αιτηθούν ηλεκτρονικά **Ακαδημαϊκή Ταυτότητα**, σε ειδικά διαμορφωμένο πληροφοριακό σύστημα, καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Αιτήσεις για Ακαδημαϊκή Ταυτότητα δικαιούνται να υποβάλλουν όλοι οι φοιτητές. *Ωστόσο, ισχύ και Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου για τις μετακινήσεις τους, ώστε να δικαιούνται τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία εκπτώσεις, θα έχουν μόνο οι Ακαδημαϊκές Ταυτότητες των φοιτητών:*

- α) πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.
- β) μερικής φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.
- γ) κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus» για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Η διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας για οποιοδήποτε λόγο (διακοπή, διαγραφή) συνεπάγεται αυτόματα παύση του δικαιώματος κατοχής της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, η οποία στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιστρέφεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Άρθρο 22

Θέματα Φοιτητικής Μέριμνας

1. Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για την ύπαρξη προϋποθέσεων, οι οποίες θα επιτρέψουν στους φοιτητές να ανταποκριθούν στις πανεπιστημιακές τους υποχρεώσεις, διαμορφώνοντας τους απαραίτητους όρους σπουδών και διαβίωσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επιδεικνύεται για τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι έχουν προτεραιότητα και ανάλογη πρόσβαση σε κάθε είδους παροχή και δικαίωμα που απορρέει από τη φοιτητική τους ιδιότητα. Πληροφορίες για όλες τις παροχές που αναφέρονται παρακάτω ανακοινώνονται από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας στην ιστοσελίδα του ιδρύματος <https://www.unipi.gr/foititiki-merimna/> .

Οι ενεργοί φοιτητές προπτυχιακοί, δικαιούνται **δωρεάν σίτιση** εφόσον φοιτούν για την απόκτηση του πρώτου πτυχίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία και κυρίως την οικογενειακή ή ατομική οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητα τους.

Ενεργοί φοιτητές είναι οι :

α) φοιτητές πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.

β) φοιτητές μερικής φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Οι προϋποθέσεις για δωρεάν σίτιση καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη λήψη και ανανέωση της ειδικής ταυτότητας σίτισης ορίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία και ανακοινώνονται από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας στην ιστοσελίδα του ιδρύματος.

2. Στους προπτυχιακούς φοιτητές που φοιτούν για την απόκτηση του πρώτου πτυχίου χορηγείται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις **ετήσιο στεγαστικό επίδομα** σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Στους ενεργούς προπτυχιακούς φοιτητές, εφόσον δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου, δίνεται η δυνατότητα για *δωρεάν διαμονή φοιτητών στις Φοιτητικές Εστίες άλλων Α.Ε.Ι. της Αθήνας*. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δωρεάν διαμονή των φοιτητών καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς σύμφωνα και με τις προϋποθέσεις που θέτει κάθε Φοιτητική Εστία. Οι φοιτητές που επιθυμούν δωρεάν διαμονή θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Πειραιώς.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν.4452/2017, οι προπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη *ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη* στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν. 4368/2016. Η έκδοση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας (Ε.Κ.Α.Α.) για την ανωτέρω κατηγορία φοιτητών, οι οποίοι μετακινούνται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η κάλυψη των δαπανών που τυχόν προκύπτουν, συνεχίζει να πραγματοποιείται από τις υπηρεσίες του Ιδρύματός σας, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν.
5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης κοινωνικών παροχών, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων γίνεται σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων και να επιτυγχάνεται η ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων χωρίς οποιαδήποτε μορφή διάκρισης.

Άρθρο 23

Προϋποθέσεις Απονομής Τίτλου Σπουδών

1. Ο/η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα .....μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό των 240 πιστωτικών μονάδων (ECTS).
2. Ως ημερομηνία ανακήρυξης των πτυχιούχων ορίζεται η ημερομηνία του τελευταίου εξεταζόμενου μαθήματος κάθε εξεταστικής περιόδου του Τμήματος.
3. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου ο οποίος υπολογίζεται σε δεκαδική βάση με δύο (2) δεκαδικά ψηφία.
4. Ο βαθμός του πτυχίου συνοδεύεται από χαρακτηρισμό ως εξής:

- α) Άριστα, για βαθμό από 8,50 (συμπεριλαμβανομένου) έως 10,00
- β) Λίαν Καλώς, για βαθμό από 6,50 (συμπεριλαμβανομένου) έως 8,49
- γ) Καλώς, για βαθμό από 5,00 έως 6,49

Άρθρο 24

Κινητικότητα φοιτητών - Φιλοξενούμενοι Φοιτητές

1. Φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών-ευρωπαϊκών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές του Τμήματος.
2. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του Τμήματος για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτό, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.
3. Προκειμένου περί φοιτητών εγγεγραμμένων στα ελληνικά Α.Ε.Ι., οι πιστωτικές μονάδες (credits), ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο Α.Ε.Ι. προέλευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.
4. Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων του Πανεπιστημίου αναγνωρίζεται υποχρεωτικώς ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρέπόμενη στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα, σύμφωνα με τη σχετική εκπαιδευτική συμφωνία και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας κατά τις κείμενες διατάξεις. Η βαθμολογία μαθημάτων σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι. πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο του αλλοδαπού Α.Ε.Ι. νομίμως μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα.
5. Είναι δυνατή η αναγνώριση Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) μέσω του προγράμματος ERASMUS. Η αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων είναι η διαδικασία μέσω της οποίας πιστοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ότι μερικά από τα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί και αξιολογηθεί σε άλλο ίδρυμα βρίσκονται σε πλήρη συνάφεια με τα μαθησιακά αποτελέσματα προσφερόμενων μαθημάτων. Δεδομένης της ποικιλίας των προγραμμάτων και των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι πιστωτικές μονάδες και τα μαθησιακά αποτελέσματα μιας εκπαιδευτικής ενότητας σε διαφορετικά προγράμματα, δεν είναι ταυτόσημα. Συνεπώς, ακολουθείται μια ευέλικτη προσέγγιση για την αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων που λαμβάνονται σε άλλο ίδρυμα. Η Συμφωνία Μάθησης υπογράφεται πριν την αναχώρηση του Φοιτητή και έτσι ο Φοιτητής γνωρίζει εκ των προτέρων ότι τα μαθήματα που θα πάρει στο εξωτερικό, θα αναγνωριστούν πλήρως, μετά από επιτυχή ολοκλήρωσή τους. Επισημαίνεται ότι εάν ο φοιτητής επιλέξει να παρακολουθήσει ένα μάθημα, το οποίο δεν εντάσσεται στο Πρόγραμμα Σπουδών του και δεν επιθυμεί να υπολογιστεί για την απόκτηση του τίτλου σπουδών του, αυτό δύναται να αναγραφεί στο πεδίο 6.1 του Παραρτήματος Διπλώματος.

Άρθρο 25

Αναγνώριση μαθημάτων

1. Στους φοιτητές που εισάγονται στο Τμήμα (από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013) δίνεται η δυνατότητα να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους.
2. Η αναγνώριση των μαθημάτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατά περίπτωση και οι

φοιτητές απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων ή των ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής που διδάχθηκαν στο Τμήμα προέλευσης.

3. Ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν στις περιπτώσεις (1) και (2) του παρόντος άρθρου καθώς και οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. (εκτός της περίπτωσης των μετεγγραφών) (Άρθρο 35 ν.4115/2013)

Άρθρο 26

Τίτλος Σπουδών – Πιστοποιητικά

1. Το Πτυχίο είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δύο φωτοαντίγραφα του πτυχίου και δύο πιστοποιητικά πτυχιούχου. Ο πτυχιούχος δικαιούται να λάβει το πτυχίο σε περγαμηνή, αφού καταθέσει στη Γραμματεία σχετικό παράβολο της Οικονομικής Υπηρεσίας του Ιδρύματος.
2. Στους φοιτητές, δύναται να χορηγείται Πιστοποιητικό Σπουδών, Βεβαίωση Αναλυτικής Βαθμολογίας και Πιστοποιητικό Περάτωσης στην Ελληνική και σε μετάφραση στην Αγγλική γλώσσα, με αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος.

Άρθρο 27

Απονομή πτυχίων – Ορκωμοσία

Φοιτητής που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις σπουδές του, ορκίζεται σε τελετή ορκωμοσίας, ενώπιον του Πρύτανη ή του Αντιπρύτανη ως εκπροσώπου του Πρύτανη, του Κοσμήτορα της Σχολής και του Προέδρου του Τμήματος. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του τίτλου του πτυχίου. Για λόγους ανωτέρας βίας, και με αίτησή του προς τη Γραμματεία του Τμήματος του, ο απόφοιτος μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση του τίτλου σπουδών χωρίς να συμμετάσχει στην τελετή ορκωμοσίας ή να ζητήσει να συμμετάσχει σε επόμενη τελετή ορκωμοσίας. Πριν από την ορκωμοσία ή την απαλλαγή τους από αυτή, μπορεί να δίδεται στους αποφοίτους σχετικό πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Η ορκωμοσία γίνεται σε τελετή, μετά την ολοκλήρωση των αποτελεσμάτων των εξεταστικών περιόδων Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου. Στο πτυχίο επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 28

Αξιολόγηση - Πιστοποίηση

A) Τυπική αξιολόγηση των φοιτητικών επιδόσεων

Εμπεριέχει το σύνολο των γραπτών και/ή προφορικών εξετάσεων ή εν γένει εργασιών, δοκιμασιών οι οποίες προβλέπονται ρητά με σκοπό τον έλεγχο του βαθμού επίτευξης των εκάστοτε επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Συνίσταται στην απόδοση στο/στη φοιτητή/τρια συγκεκριμένου αριθμού πιστωτικών μονάδων, όταν αυτός/ή αποδείξει την επίτευξη προκαθορισμένων επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε κάθε μάθημα/εκπαιδευτική ενότητα.

Προϋπόθεση της τυπικής αξιολόγησης συνιστά η πλήρης ευθυγράμμιση μεταξύ των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, των διδακτικών/μαθησιακών δραστηριοτήτων που έχουν λάβει χώρα και των μεθόδων και κριτηρίων μέσω των οποίων αξιολογείται ο/η φοιτητής/τρια.

Β)Αξιολόγηση διδακτικού έργου

Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου διενεργείται από τους φοιτητές μέσω σχετικών ερωτηματολογίων, τα οποία διανέμονται σε αυτούς στο διάστημα μεταξύ της 8ης και της 13ης εβδομάδας εκάστου ακαδημαϊκού εξαμήνου. Ο στόχος της συγκεκριμένης διεργασίας συνίσταται στην τεκμηρίωση του επιπέδου ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου, ως κριτηρίου πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Το περιεχόμενο των ερωτηματολογίων διαμορφώνεται ή αναθεωρείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΘΑΑΕ, αλλά και τη διακριτή φυσιογνωμία του ΠΠΣ.

Γ) Πιστοποίηση ΠΠΣ

Το πρόγραμμα σπουδών υποβάλλεται σε περιοδική πιστοποίηση. Η πιστοποίηση είναι διαδικασία διασφάλισης ποιότητας που πραγματοποιείται με βάση συγκεκριμένα, προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες, εναρμονισμένα με τις Αρχές και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015). Η πιστοποίηση διενεργείται με ενιαία κριτήρια και διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τις αποφάσεις της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) καθώς και τις δεσμεύσεις της χώρας μας ως μέλους του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ). Είναι μια αδιάβλητη διαδικασία, η οποία διενεργείται με όρους διαφάνειας και αξιοκρατίας από μια Αναγνωρισμένη Ανεξάρτητη Αρχή, την ΕΘΑΑΕ. Βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία και πραγματοποιείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που ορίζονται από την ΕΘΑΑΕ Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος έχει την ευθύνη της διεξαγωγής των εσωτερικών διαδικασιών αξιολόγησης.

Άρθρο 29

Έγκριση, τροποποίηση παρόντος κανονισμού

1. Ο παρών Κανονισμός εγκρίθηκε από τη Συνέλευση του Τμήματος και δύναται να τροποποιηθεί εφόσον κριθεί αναγκαίο.
2. Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.